

انگیزش کلیدی برای یادگیری (راهنمای کاربردی برای والدین و معلمان)

فاطمه السادات میرحسینی
اعظم زارع میرک آباد

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۷

سرشناسه	:	میرحسینی، فاطمه السادات، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	انگیزش کلیدی برای یادگیری: (راهنمای کاربردی برای والدین و معلمان)
مشخصات نشر	:	فاطمه السادات میرحسینی، اعظم زارع میرکآبادی. تهران: آوای نور، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۶۰ص، ۱۴/۵×۲۱/۵س.م.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۷۷-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	انگیزش در آموزش و پرورش
موضوع	:	Motivation in education
موضوع	:	یادگیری -- روان شناسی
موضوع	:	Learning, Psychology of
شناسه افزوده	:	زارع میرکآباد، اعظم، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره	:	/ a : ۱۱۱ ۱۳۵۷۱ . ۵۸۱ B

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / دورنگار: ۶۶۴۸۰۸۸۲

انگیزش کلیدی برای یادگیری

(راهنمای کاربردی برای والدین و معلمان)

تالیف: فاطمه السادات میرحسینی - اعظم زارع میرک آباد

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۷۷-۵

قیمت ۱۳۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه	۹
فصل اول: انگیزش و تعاریف آن	۱۱
انگیزش برای یادگیری.....	۱۱
کنش‌های انگیزش.....	۱۶
تامین انرژی	۱۶
انتخاب پاسخ.....	۱۶
توجه و راهنمایی رفتار.....	۱۷
نشانه‌های رفتاری انگیزش.....	۱۸
مشکلات انگیزشی	۲۰
انگیزش در دوره‌های تحصیلی مختلف	۲۲
فصل دوم: رویکردها و کاربردهای آنها در انگیزش	۲۷
رویکرد رفتاری.....	۲۷
رویکرد شناختی	۲۹
رویکرد انسانگرایی.....	۲۹
نظریه انتظار ضرب در ارزش	۳۱
نظریه برانگیختگی.....	۳۴
نظریه اسناد.....	۳۵
نظریه خود تعیین گری.....	۳۶
فصل سوم: مراحل شکل گیری انگیزه در افراد	۳۹

- مرحله اول: شناسایی هدف و پی بردن به علل..... ۴۰
- مرحله دوم: ارزیابی پیامدهای عملی..... ۴۴
- مرحله سوم: طرح ریزی مسیر..... ۴۷
- مرحله چهارم: خواستن و تصمیم گرفتن..... ۵۲
- مرحله پنجم: موفقیت..... ۵۶

- فصل چهارم: انواع انگیزش ۶۱
- فطری..... ۶۱
- اکتسابی..... ۶۱
- انگیزه یا نیاز به پیشرفت ۶۲
- ویژگی‌های شخصیتی افراد دارای انگیزش پیشرفت ۶۳
- انگیزش درونی و بیرونی ۶۴
- الگوی افزایش انگیزش درونی ۶۵
- چالش..... ۶۶
- کنجکاوی..... ۶۷
- کنترل..... ۶۸
- تخیل..... ۶۸
- رهنمودهای کاربردی برای افزایش انگیزش درونی ۶۹

- فصل پنجم: اثرات معلم و کلاس درس و همسالان ۷۷
- گروه بندی برای تدریس..... ۷۸

۸۱	روش‌های تدریس
۸۲	تدریس اثربخش
۸۳	استفاده از الگو
۸۳	نقش معلم
۸۴	نقش همسالان
۸۵	الگوی مقابله‌ای و مسلط
۸۶	تعاملات معلم - دانش آموز
۸۶	بازخورد معلم
۸۶	• بازخورد عملکردی
۸۹	• بازخورد انگیزشی
۹۰	• بازخورد اسنادی
۹۲	• بازخورد راهبردی
۹۴	پاداش
۹۵	تحسین
۹۷	انتقاد
۹۸	کمک نا خواسته
۹۹	انتظارات معلم
۱۰۲	خودکارآمدی معلم
۱۰۴	علاقه مندی معلم
۱۰۶	گرمی و هم حسی معلم
۱۰۶	مدیریت و سازماندهی کلاس درس
۱۰۷	اعمال کنشی و واکنشی معلم
۱۱۱	جو کلاس

متغیرهای آموزشی.....	۱۱۴
• تمرکز مقدماتی.....	۱۱۴
• شخصی کردن.....	۱۱۵
• درگیر شدن در مطلب و درک آن.....	۱۱۵
فصل ششم: نقش والدین در ایجاد انگیزه	۱۱۷
فصل هفتم: چند متغیر مهم در مبحث انگیزش	۱۲۳
خودپنداره تحصیلی.....	۱۲۳
خودکارآمدی تحصیلی.....	۱۲۶
خودتنظیمی تحصیلی.....	۱۲۸
ویژگی‌های یادگیرندگان خودتنظیم گر	۱۲۹
راهبردهی شناختی.....	۱۳۰
راهبردهای فراشناختی.....	۱۳۱
راهبردهای مدیریت منابع.....	۱۳۳
راهبردهای انگیزشی.....	۱۳۵
فصل هشتم: پژوهش‌های مربوط به انگیزش یادگیری	۱۳۹
فصل نهم: توصیه‌های کاربردی برای مربیان و والدین برای کمک به افزایش انگیزه دانش آموزان	۱۴۵
منابع.....	۱۵۵

مقدمه:

بررسی انگیزش گامی اساسی در جهت شناخت رفتار آدمی است و در حقیقت با بررسی انگیزش می‌خواهیم بدانیم سرچشمه رفتار آدمی و نیرویی که او را به حرکت وا می‌دارد چیست؟

درباره ماهیت انگیزش و چگونگی تاثیر آن بر رفتار آدمی نظریه‌ها و استنباط‌های گوناگونی وجود داشته است که هر یک حقایقی را درباره انگیزش و نیروهای موثر در رفتار آدمی بازگو کرده و تصویر خاصی از علل رفتارهای انسان را ترسیم نموده اند.

انگیزه از عوامل مهم نیرودهنده، هدایت کننده و نگهدارنده فعالیت‌های یادگیری است. بعضی آن را به موتور و فرمان اتومبیل تشبیه کرده اند.

از لحاظ پرورشی انگیزش هم هدف است و هم وسیله؛ هدف است زیرا یاددهنده باید در یادگیرنده نسبت به موضوع‌های مختلف آموزشی انگیزه ایجاد کند و وسیله است از آن جهت که انگیزش به پیش نیاز یادگیری است. بدون انگیزه امکان فعالیت‌های موثر آموزشی از بین خواهد رفت و اگر یادگیرنده نسبت به موضوع یادگیری انگیزه‌ای نداشته باشد، هرگز به محیط و موضوع توجهی نخواهد داشت و تجربه‌های یادگیری را با جدیت دنبال نخواهد کرد.

انگیزش مبحث و سیعی را در روان شناسی تربیتی و آموزش و پرورش به خود اختصاص داده است به طوری که حوزه‌های علایق، کنجکاوی، سابق ها، نیازها و رغبت‌ها حتی حیطة عاطفی را نیز در برمی گیرند. اگرچه عامل وراثت، محیط و هوش، و غنی سازی محیط آموزشی و بهبود روش‌های تدریس تا اندازه زیادی در بهبود وضع آموزش تاثیر دارد ولی قالب آموزش و پرورش، انگیزش است و تا انگیزه نباشد، هیچ کس چیزی یاد نخواهد گرفت. شناسایی مفهوم انگیزش و آگاهی از تاثیر آنها بر فرایند یادگیری به دانش‌آموزان و معلمان کمک میکند تا در طرح و اجرای برنامه آموزشی روش‌های بهتری به کار گیرند.

روانشناسان انگیزه را فرایندهای درونی می‌دانند که رفتار را در طول زمان فعال و هدایت میکند و آن را باقی نگه می‌دارد .

